

ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน

เรื่อง มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน จึงกำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้ สาขาอาชีพการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย (Early Childhood Care) หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือครอบครัวของเด็กปฐมวัย (อายุต่ำกว่า ๖ ปี) ในการอบรมเลี้ยงดูเพื่อให้เด็กมีการเจริญเติบโตและมีพัฒนาการตามวัย ทั้งร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมเต็มตามศักยภาพ เพื่อที่จะอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัย และมีความสุข

ข้อ ๒ มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็น ๑ ระดับ

๒.๑ ระดับ ๑ หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ มีคุณธรรม ในการทำหน้าที่ช่วยเหลือบิดา มารดา หรือครู ในการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กอายุต่ำกว่า ๖ ปี

ข้อ ๓ ข้อกำหนดทางวิชาการที่ใช้เป็นเกณฑ์วัด ความรู้ ความสามารถและทัศนคติในการทำงาน ของผู้ประกอบอาชีพในสาขาอาชีพการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย ให้เป็นดังนี้

มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๑ ได้แก่

๓.๑ ความรู้ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ ความรู้ทั่วไป

(๑) การสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการทำงาน

(ก) มีทัศนคติที่ดีต่องานและสังคม

(ข) การปรับตัวในการทำงาน และมีมนุษยสัมพันธ์

(๒) ความปลอดภัยในการทำงาน

(ก) การจัดสถานที่ สิ่งแวดล้อม ให้ถูกต้องและปลอดภัย

(ข) การเกิดอุบัติเหตุและการป้องกัน

(ค) การป้องกันอันตรายที่เกิดจากสารเคมี หรือสิ่งของ ที่เป็น

พิษต่อเด็ก

(๓) การพัฒนาบุคลิกภาพ และจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

ในครอบครัวได้ดี

(ก) บทบาทหน้าที่ของผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย

(๑) ประสานสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับพ่อแม่และสมาชิก

(๒) การพัฒนาตนเอง

(ข) จริยธรรม คุณธรรม และชื่อเสียงในการประกอบอาชีพ

(๔) กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพ

(ก) กฎหมายคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์

(ข) กฎหมายการประกันสังคม

(ค) กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิเด็ก และการใช้แรงงานเด็ก

(ง) สัญญาจ้างและการบอกเลิกสัญญาจ้าง

๓.๑.๒ ความรู้เฉพาะสาขาอาชีพ

(๑) จิตวิทยาในการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย

(ก) จิตวิทยาพัฒนาการ

(ข) จิตวิทยาการเรียนรู้ และการสื่อภาษาของเด็ก

(ค) จิตวิทยาครอบครัว สังคม

(ง) การฝึกและสร้างวินัยที่ดีสำหรับเด็ก

(จ) การกระตุ้นและสนับสนุนให้เด็กเกิดการเรียนรู้

(ฉ) การป้องกันและการแก้ไขปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์

ของเด็ก

(๒) การสร้างเสริมสุขนิสัยทั่วไปในการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย

(ก) ความสะอาดร่างกาย

(ข) การบริโภค

(ค) การเล่นและของเล่น

(ง) การพักผ่อน

(จ) การขับถ่าย

(๓) การเฝ้าระวังและส่งเสริมการเติบโตและการพัฒนาการของเด็ก

(ก) ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

- (ข) ด้านการเคลื่อนไหว การได้ยิน การมองเห็น การพูด
 - (๔) อาหารและโภชนาการสำหรับเด็ก
 - (ก) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับโภชนาการของเด็ก
 - (ข) การเตรียมและการจัดรายการ อาหาร นม และอาหารตามวัย
 - (ค) ปัญหา สาเหตุการเบื่ออาหาร และแนวทางในการแก้ไข
 - (ง) ความต้องการสารอาหาร สาเหตุของเด็กขาดสารอาหาร
 - (จ) หลักในการเลือกอาหารสด และเลือกอาหารให้ถูกหลักอนามัย
 - (ฉ) ตารางในการจัดอาหารใน ๑ สัปดาห์
 - (๕) การปฐมพยาบาล
 - (ก) การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในกรณีเกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิด
 - (ข) การสำลัก
 - (ค) การประคบน้ำเย็น
 - (ง) การเช็ดตัวลดไข้
 - (๖) กิจกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก การเล่น การเลือกของเล่น และสื่อที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย
 - (ก) การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการสำหรับเด็กตามวัย
 - (๑) วัยทารก (แรกเกิด - ๑ ปี)
 - (๒) วัยเตาะแตะ (มากกว่า ๑ ปี - ๓ ปี)
 - (๓) วัยอนุบาลและช่วงเชื่อมต่อ (มากกว่า ๓ ปี - ๖ ปี)
 - (ข) การเล่น การเลือกของเล่น และสื่อที่เหมาะสมกับเด็กตามวัย
 - (๑) วัยทารก (แรกเกิด - ๑ ปี)
 - (๒) วัยเตาะแตะ (มากกว่า ๑ ปี - ๓ ปี)
 - (๓) วัยอนุบาลและช่วงเชื่อมต่อ (มากกว่า ๓ ปี - ๖ ปี)
- ๓.๒ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงาน
- ดังต่อไปนี้
- ๓.๒.๑ ความปลอดภัยในการทำงาน
 - ๓.๒.๒ จิตวิทยาการเลี้ยงดูเด็ก

- ๓.๒.๓ การพัฒนาตนเองของผู้ดูแลเด็ก
- ๓.๒.๔ ปฏิบัติหน้าที่ตามกิจวัตรของเด็ก
- (๑) การจัดสถานที่ สิ่งแวดล้อม ให้ถูกต้องและปลอดภัย
- (๒) การเตรียม วิธีการเก็บรักษา และการทำความสะอาด วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับเด็ก
- (๓) การอุ้มเด็กในท่าต่าง ๆ
- (๔) การอาบน้ำ ทำความสะอาดร่างกาย และสระผมเด็ก
- (๕) การจัดเตรียมที่นอน และท่านอนของเด็ก
- ๓.๒.๕ สังเกตและบันทึกความเจริญเติบโตพฤติกรรมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก
- (๑) การบันทึกการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
- (๒) การบันทึกการพัฒนาด้านการเคลื่อนไหว การได้ยิน การมองเห็น การพูด
- ๓.๒.๖ อาหารและโภชนาการสำหรับเด็ก
- (๑) การเตรียมนม และอาหารตามวัย สำหรับเด็ก
- (๒) วิธีการป้อนอาหารทารก
- ๓.๒.๗ การปฐมพยาบาล
- (๑) การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในกรณีเกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิด
- (๒) การสำลัก
- (๓) การประคบน้ำเย็น
- (๔) การเช็ดตัวลดไข้
- ๓.๒.๘ จัดกิจกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก การเล่น การเลือกของเล่น และสื่อให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย
- (๑) จัดกิจกรรมนันทนาการให้เหมาะสมกับพัฒนาการสำหรับเด็ก ตามวัยด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมในวัยต่าง ๆ
- (ก) วัยทารก (แรกเกิด - ๑ ปี)

- (ข) วัยเตาะแตะ (มากกว่า ๑ ปี - ๓ ปี)
- (ค) วัยอนุบาลและช่วงเชื่อมต่อ (มากกว่า ๓ ปี - ๖ ปี)
- (๒) การเล่น การเลือกของเล่น และสื่อให้เหมาะสมกับพัฒนาการ
สำหรับเด็กตามวัย ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม ในวัยต่าง ๆ
- (ก) วัยทารก (แรกเกิด - ๑ ปี)
- (ข) วัยเตาะแตะ (มากกว่า ๑ ปี - ๓ ปี)
- (ค) วัยอนุบาลและช่วงเชื่อมต่อ (มากกว่า ๓ ปี - ๖ ปี)

๓.๓ ทักษะ ทักษะประกอบด้วยการปฏิบัติงาน การตรงต่อเวลา การรักษาวินัย
มีความซื่อสัตย์ และประหยัด

- (๑) การสื่อความหมายที่สุภาพอ่อนโยน และมีประสิทธิภาพ
- (๒) การปฏิบัติต่อเด็กด้วยความเข้าใจและเอื้ออาทร

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓

สมชาย ชุ่มรัตน์

ปลัดกระทรวงแรงงาน

ประธานกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน